

Sir Clements Markham.

Geografisk Tidsskrift, Bind 23 (1915)

Link til pdf:

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/gto/gto_0023-PDF/gto_0023_68960.pdf

Link til website:

<http://tidsskrift.dk/visning.jsp?markup=&print=no&id=68960>

pdf genereret den : 22/5-2008

Sir Clements Markham.

En af Jordens betydelige Geografer, Sir Clements Markham, er gaaet bort. Hans Navn var kendt i alle Lande, og han var i mange Aar en ledende Kraft i de geografiske Kredse i England. C. M. var født i Yorkshire 1830 og gjorde Tjeneste i Royal Navy til 1852. Medens han endnu tjente som Sø-officer, deltog han i den arktiske Ekspedition i 1850—51 til Eftersøgelse af John Franklin. Efter at have trukket sig tilbage fra Militærtjenesten gjorde han udstrakte Rejser i Peru og de østlige Andeshjærg. Han medførte herfra bl. a. Kinninen, der tidligere var meget kostbar og fik den plantet i Indien og paa Ceylon, hvad der bevirkede, at dette vigtige Produkt blev lettere at faa. Fra 1867—77 var C. M. ansat ved det geografiske Departement i Indien, og i 1868 deltog han som Geograf i en Ekspedition til Abyssinien. Han blev Æres-Sekretær i Royal Geographical Society i London 1863 og var

Præsident for dette Selskab fra 1893—1905. 1890—1909 var han Præsident for det bekendte Hakluyt Society.

I de fornævnte Virksomheder udfoldede han en betydelig Energi, tog bl. a. livlig Del i Arbejdet for Udforskningen af Syd-Amerika, men de arktiske og antarktiske Ekspeditioner stod dog hans Hjærte nærmest, og det skyldtes saaledes væsentlig ham, at den arktiske Ekspedition under George Nares sendtes ud i 1874 saavel som Udsendelsen af National Antarctic Expedition under R. F. Scott

C. M. har skrevet talrige geografiske Værker, og han var knyttet paa forskellig Maade til et stort Antal geografiske Selskaber.

C. M. vil her i Danmark blive mindet som en god Ven. Han elskede Danmark og opholdt sig ofte her i Landet, som han havde erhvervet sig en betydelig Detailkendskab til.

Ole Olufsen.

Literaturanmeldelser.

Eric Mjöberg: Bland vilda Djur och Folk i Australien. Stockholm, Albert Bonniers förlag, 1915, 524 S. med 34 planscher, 197 textfigurer samt 3 kartor. Pris 15 Kr.

I foreliggende stadselige Værk har den svenske Zoolog Dr. Mjöberg skildret en Forskningsrejse, som han i 1910—11 foretog i det tropiske Vest-Australien.

At Bogen først nu har set Dagens Lys, skyldes vel sagtens den Omstændighed, at Forf. kort efter sin Hjemkomst kom ud paa en ny Ekspedition til Australien, denne Gang til Queensland nordlige, lidet kendte Del (Cape York Halvøen).

Egentlig geografiske Undersøgelser laa ikke i Forf.'s Plan. Hans Formaal var af biologisk Art, idet Programmet lød paa Indsamling af zoologiske, botaniske, antropologiske og etnografiske Objekter og paa Studier i Marken i de nævnte Retninger. Foruden Dr. Mjöberg selv (Zoolog) deltog en Etnograf, en Ornitolog og en Konservator i Ekspeditionen. Rejsens Hovedudbytte, der kun kortelig berøres i foreliggende Bog, var, i Overensstemmelse med Planen, Tilvejebringelsen af meget betydelige og værdifulde Samlinger af zoologisk, antropologisk og etnografisk Art, samt en mindre botanisk Samling.

Bearbejdelsen af disse Samlinger, der alle kommer svenske Museer til Gode, vil blive et særdeles vigtigt Bidrag til Kundskaben om det tropiske Australiens Dyreverden og om dets oprindelige Befolkning; men det vil sikkert tage Aar, før en saadan Bearbejdelse kan afsluttes, og dens højvidenskabelige Form vil gøre den utilgængelig for den læge Læser. Det er derfor en god Tanke, Dr. Mjöberg har haft, at udgive en let læselig Beretning om Ekspeditionens Færd.

Den tropiske Del af Vest-Australien, det saakaldte Kimberley-Område, er et lidet kendt og lidet indbyggende Land, men det er for en Naturforsker en meget interessant Egn. Klimaet er meget varmt, særlig i Sommertiden (Dec.—Marts), der falder sammen med Regntiden. Men forøvrigt er dets største Ejendommelighed den ringe Nedbør. Hele Naturen er tilpasset til at kunne udholde Varme og Tørke. Som det tydeligt fremgaar af Dr. Mjöbergs Skildringer, er vide Strækninger af Landet klædt med en spredtstaaende, ret lav Trævækst af Eukalypter, Bauhinier, Baobabtræer, Grevillea'er o. s. v. og som Bunddække, i alt Fald paa sine Steder, findes Græsvækst; en saadan Planteformation kalder Botanikerne en Savanne-skov. Andre Steder er der vidtstrakte skovløse Strækninger, Ørknør eller Stepper. I Tørtiden er